

Stater have deres Fortrin i, at deres Repræsentanters Antal kan i Forhold til Befolkningen blive betydelig og derved blive et ganske anderledes tro Udtryk for Befolkningen end i de store Stater. Jeg tør vel nok sige, at Folketinget har netop i sin Modstand mod Regeringen vist, at det ved sin tætte Tilslutning til sine Vælgere har haft en Styrke, som det næppe vilde have haft, hvis ikke Valgordningen havde været den som den er. Se vi hen til de smaa uafhængige og virkelig fri Lande, ville vi da ogsaa finde Eksempler paa, at der er Folk, som med et lignende Indbyggertal som vort have et lignende Antal Repræsentanter 1: 16,000, ja et endnu mindre Forholdstal mellem Vælgerne og deres Repræsentanter. Jeg behøver jo blot at vise hen til vort Naboland Norge, som har en mindre Befolkning end vi, men dog har 114 Repræsentanter. Og jeg kan her nævne, at den nys afskuede højt begavede norste Statsmand udtryffeligt har sagt, at der burde være mindst 130 i en parlamentarisk Forsamling, for at der kunde være den rette Sangbund der. Ville vi gaa til andre Lande i Europa — der er jo ikke mange, der ere saa smaa som vort Land — ville vi ogsaa der finde, at et lignende Antal Indbyggere som det, vi have, har 134, 145, 150 Repræsentanter, saa at de ikke have fundet en saa talrig Repræsentation for stor, men netop svarende til Forholdets Natur. Hvis vi gaa over Verdenshavet til Nordamerika, ville vi der finde Stater, hvor der er et endnu langt mere grelt Forhold, idet der kan være Stater, som have en Repræsentant paa 1—5,000, 1—3,000, ja et endnu mindre Antal Vælgere. Og det skulde da ogsaa være i højeste Grad besynderligt, om vi ikke kunne finde et tilstrækkeligt Antal dygtige Mænd til at være Folkerepræsentanter efter et Forholdstal af 1—16,000, da man i 1848 fandt dem i et Antal af 1—12,000 og i 1849 mente, at man i alt Fald ikke skulde gaa højere end 1—14,000. Den politiske Udvikling i Landet har dog vel været saa stor, at vi i det mindste kunne maale os med den Tilstand, der var umiddelbart efter Enevoldsmagtens Ophør. Der er ganske vist Hindringer for at saa det fornødne Antal dygtige Repræsentanter, som vi ikke maa overse, dels den, at Folketingets

grundlovmæssige Ret efter Flertallets Mening er sat til Side, saa at dets Arbejde ingenlunde har den Betydning, det burde have, og dels den, at Dagpengene ere forholdsvis saa smaa, at Folk ikke kunne deltage i vort offentlige Liv uden at bringe meget betydelig Ofre, men det er dog den Slags Hindringer, vi maa haabe efterhaanden kunne blive ryddede af Vejen. I øvrigt er det jo værd at mærke sig, at naar man saaledes bestandig vil indskrænke Antallet af Folketingsmændene eller dog i det mindste fastholde det nuværende, at man saa ikke tænker paa ogsaa at indskrænke Landstingsmedlemmernes Antal, saaledes at det kan komme et passende Forhold imellem de to Ting, efter hvad der tidligere har været bestemt.

Nu er jo Forslaget snart, antager jeg, særddigt i dette Ting og skal gaa over til Landstinget, og vi have jo set i Mindretallets Betænkning, at de je med megen Fortrøstning paa den Skikkelse, det vil saa der, idet de sige, at efter at det i en lang Række af Aar har vist sig, at Folketinget ikke har formaaget at tilvejebringe et virkeligt Fremskridt til Løsningen af dette Spørgsmaal, saa maa man haabe, at Landstinget vil kunne bringe et frugtbart Grundlag for videre Forhandling. Jeg kan nu ikke se andet, end at dette er en i højeste Grad besynderlig Udtalelse. Der skulde ikke være stet noget paavisseligt Fremskridt i Løsningen af dette Spørgsmaal i de mange Aar, det har ligget til Forhandling her i Tinget. Det er dog bitterligt, og navnlig staaer det tydeligt for min Grindring, at jeg for 20 Aar siden stod saa at sige ene her i Tinget i min Opsfattelse af, at Grundloven burde gennemføres i fuld Udstrækning efter Ordene og Meningen, og nu er Stillingen jo den, at ikke blot Flertallet har skillet sig paa samme Standpunkt, men at selv Regeringen har erkendt, at nu er denne Vej den eneste fremkommelige. Uanskeligheden har derimod været Mindretallets Stilling; thi medens det tidligere i det hele har sluttet sig til det samme Standpunkt som det, hvorfra Flertallet nu har villet løse Spørgsmaalet, have de jo nu efterhaanden forladt alle deres tidligere Udtalelser og selve de Grundsætninger, de have gjort gældende i deres egne Forslag. Og hvad saa Landstinget angaar, er det dog høyst mærkværdigt at tro, at det er de pri-